

Boros Imre: Neoliberális búcsúcédulák

2013 november 02. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Öt éve tart a nemzetközi pénzügyi válság. A nyitányt a nagy hír? New York-i bankház, a Lehman Brothers látványos összecsuklása jelentette. A hatszázmilliárd dollárra taksált cs?dtömeg a pénzvilág sok szerepl?jét temetett maga alá, egyebek mellett a hazai mainstream-hív?k egy hányadát is, akik vásároltak a bankház adóssággleveleib?l.

Kérdés, képesek-e saját kárukon tanulni, és legalább utólag rájönni arra, hogy kisebb áhítattal kellett volna inni a Lehman Brothers szavait. Különösen akkor, amikor még ?k döntöttek a pénzpiac létfontosságú kérdéseiben.

A nyitány után kezdett azonban kibontakozni a tragédia teljes cselekménye. Amerikából ezermilliárd dolláros hitelcsomag érkezett, jutott bel?le több országban is az érdekelt bankoknak. Mintha egy láthatatlan kéz osztotta volna el?re kigondolt terv szerint a bajt. Közben e bajon már önmagában is sokat lehetett keresni. Még a csalás el?tt meg kellett shortolni az ingatlanos cégek papírjait, amelyek a krízis kitörésekor végleg a padlóra hullottak, ahonnan azonban ügyes kezek felkapkodták ?ket, természetesen amerikai központi banki hitelb?l.

Persze aktív és egykori pénzügyminiszterek áldásos asszisztenciája mellett. A méreg közben átúszott az óceánon, s bejutott az európai banki szervezetekbe. Kitisztításához elengedhetetlen volt a gyors állami beavatkozás. Jóllehet e bankok korábban nem er?ltették meg magukat, hogy adóikkal az állam pénztárcáját gazdagítsák, de most segítségért kiáltottak, méghozzá mindjárt akkoráért, hogy szinte teljesen kiürült az államkassza, magának az államnak is kölcsönt kellett felvennie, hogy a beteg bankokat rendbe hozza. Az állam olyan kitartóan és elszántan gyógyította ?ket, hogy közben maga is megbetegedett. Úgymond, „krónikus pénzhiányt kapott”, ami kóros eladósodásként fordítható magyarra. Hála azonban áldásos tevékenységének, a bankok id?közben kit?n? egészségnek kezdtek örvendeni, mi több, kritikával illetik korábbi doktorukat, mondván, csúnya dolog a nagy fokú eladósodás ,amit csak további és egyre drágább gyógyszerrel, azaz a még ennél is nagyobb eladósítással lehet gyógyítani. Vagy szerezzen az állam pénzt ott, ahol tud. Például tegyen nagyobb adóterheket polgárai nyakába. Az állam helyett inkább annak polgárai legyenek betegek!

A kórságból felépült bankok életer?t?l duzzadva, der?vel telve lendültek újra munkába, s eddig nem látott „üzleti konstrukciókat” vetettek be. Minek itt az egyedi üzletekkel bajlódni – kérdezték –, amikor ügyletek százezrein lehet keresni egyetlen ügyes húzással. Err?l szól egyebek mellett a nemzetközi referencia-kamatlábak hamisítása. Néhány tized százalék, vagy ahogy mondani szokás, apró bázispontok is milliárd dollárokat jelentenek. Nincs ez másként az árfolyamokkal sem. Kereskedelmi üzletek százezreinek valós ára függhet attól, hogy mennyibe kerül a dollár egy adott nap meghatározott órájában, milyen szinten áll be „fixing”, ahogy bankárvilágban mondják. Ha kicsit összebeszélnek a fixáló bankok, lehet az árfolyam itt is, de egy kicsit odébb is. A kett? között pedig ismét milliárdok húzódnak meg.

Ahol rest a macska, ott cincognak ez egerek. Kiváltképpen így van ez akkor, ha a macskák az egerekkel közös tálból esznek, azaz, ha a korábbi bankárok pénzügyminiszterek lesznek, majd onnan esetleg ismét bankba, esetleg a központi bankba távoznak. Oda jutottunk, hogy betegek az államok és lassan a polgáraik is, de a bankok

er?t?l duzzadnak, a betegek meg azt keresik, kik okozták a kórt. Vádak tömege születik, csekély eredménnyel. A bankszektorban nem a hatalmi ágak függetlenedett bírói ága az illetékes, hanem egyfajta bels? „becsületbíróság” ítél. Egyre-másra halljuk és olvassuk az ítéleteket. New York egyik legpatinásabb bankja fizetni köteles 13 milliárd dollárt azoknak, akiket, magyarán fogalmazva, átvert, bankárnyelven ezt szégyenl?sen kiegyenlítésnek hívják –, s kész, le van zárva az ügy. Pedig a következ? kiegyenlítés is készül?dik, ugyancsak hatmilliárd dollár értékben. És Európa egyik legnagyobb bankja is most szeretne kiegyenlíteni, ugyancsak hatmilliárd dolláros összegben. A bank vezérigazgatója azt nyilatkozta, hogy ezután új stílus lesz náluk a módi. Kérdés, hogy milyen stílus? Talán az eddigieknél is trükkösebb és ügyesebb?

Rengeteg a banktitok, annál kevesebb viszont a büntet?ügy, ha van egyáltalán. Sokáig titok volt, hogy Amerika magántulajdonban lév? központi bankrendszerének legizmosabb reprezentánsa mennyit is adott kölcsön a shortoló banknak. Bírói végzés kellett hozzá, hogy kiderüljön: nyolcszázmilliárd dollár volt ez az összeg. Övezze tisztelet a bíró döntését, s ez talán megóvja az egészségét és testi épségét károsító eseményekt?l.

Büntet?jogi felel?sségre vonással is próbálkoztak. Egy amerikai ügyész azzal hárította el a lehetséges vádemelést, hogy nem bizonyítható a szándékos károkozás. Szerintem viszont csak a szándékos, minden gátlás nélküli károkozás és haszonszerzési vágy vált világossá és egyértelm?vé. Az is jól látható, igyekeznek el?re menekülni a felel?sök. Részint éppen a milliárdos modern búcsúcédulákkal, amelyekkel meg lehet váltani a b?nt manapság. A b?nmegváltás ilyen módja a 16. században egyházszakadáshoz, közelebbr?l a reformációhoz vezetett. A bankunió és a közös bankfelügyelet pedig arról szól, hogy a bankszektor teljesen légiesedjen. S ezzel vonja ki magát a mindenki másra kötelez? törvények alól. Képezzen a maga részére és az adófizet?k terhére biztonsági alapot, ügyeiben pedig egy senkinek felel?sséggel nem tartozó grémium, a közös bankfelügyelet döntsön. Ha ismét pénz kell, akkor meg ott vannak a balek államok…

Szép kilátások!

Boros Imre – magyarhirlap.hu

Ajánló